

Notat

Bilag 1 - Supplerende oplysninger om magtanvendelser

10. juni 2020

Særligt om magtanvendelser for 2019 på handicapområdet - børn

Sagsnummer
2020-0135088

Dokumentnummer
2020-0135088-2

I Center for børn med handicap er der sket en stigning i antallet af magtanvendelser. I 2018 var der 160 indberetninger og i 2019 var der 208 indberetninger.

På fire ud af fem institutioner er antallet af magtanvendelser status quo (Elmehuset) eller faldet (Baunegård, Skovhusene og Svanehuset).

Når Center for børn med handicap alligevel kan notere en samlet stigning på i alt 48 magtanvendelser, skyldes det udviklingen på Nærumgård i 2019.

På Nærumgård har der været en markant stigning i antallet af registrerede magtanvendelser i 2019. Magtanvendelserne har for størstedelens vedkommende været udført overfor to børn i 1. halvår 2019 (107). Det ene barn er siden fraflyttet Nærumgård. Der har været et fald i 2. halvår i antallet af magtanvendelser på Nærumgård, som er forsat ind i 2020. I 2. halvår 2019 har 40% af magtanvendelserne været udført overfor et enkelt barn.

Nærumgård har oplevet en lokal stigning i magtanvendelser uden for voksenansvarsloven, idet et barn skulle have antibiotika (pille eller flydende). Efter samtykke fra forældrene og efter lægelig ordination, blev barnet fastholdt under medicingivningen. Dette var et stort dilemma for medarbejderne, da det som udgangspunkt ikke er lovligt at fastholde, hvis barnet modsætter sig en handling. Dog ville en manglende behandling for den aktuelle infektion kunne føre til forværring af symptomer og/eller varig skade med evt. blodforgiftning som følge. En evt. indlæggelse med antibiotika intravenøst var ikke være et alternativ, da det vurderes at ville have været endnu mere indgribende. Efterfølgende har Nærumgård fået en positiv tilsynsrapport fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Aflastning er ikke omfattet af Lov om Voksenansvar, og magtanvendelser foretaget i aflastningsregi, vil derfor altid karakteriseres som magtanvendelser i øvrigt. Der arbejdes kontinuerligt på at undgå magtanvendelser i aflastningssituationer

På Nærumgård har de desuden i samarbejde med intern psykolog arbejdet med at brede viden ud om hvert enkelt barn til alle medarbejdere som fælles viden, for derigennem at sikre en større enighed i den pædagogiske praksis. Der er endvidere indført et metodisk værktøj kaldet "elastikken", hvor der bl.a. arbejdes med

Kontor for Socialpolitik og
Udvikling
SPU - Voksne og Udvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009683052

udgangspunkt i risikoprofiler for de enkelte børn. På hver vagt tilstræbes refleksionsrum, hvor eventuelle konflikter drøftes, og hvor vagten evalueres.

Der er i slutningen af 2019 bevilliget penge til Idrætsprojektets opstart på Nærumgård og i Elmehuset med henblik på hensigtsmæssig fysisk udfoldelse. Det gode samarbejde med Idrætsprojektet er velkendt fra bl.a. Svanehuset.

Særligt om magtanvendelser for 2019 på handicapområdet - voksne

CAMPO: Generelt set er magtanvendelserne i Center Campo faldet fra 2018 til 2019. Et fald fra 137 til 53. Der har i Center Campo været udvidet fokus på sparring og dialog med de lokale ledelser samt været afholdt undervisning på personalemøder. Fredskovvej tegner sig fortsat for flest magtanvendelser i Campo, men tallet er faldet fra 86 til 20. Målgruppen på Fredskovvej er borgere med behov for skærmede enheder.

CAS: CAS 2 og CAS 3 tegner sig for flest magtanvendelser i 2019. Dette menes at skyldes de respektive borgergrupper. CAS 2 er skærmede borgere, mens Borgere på CAS 3 er sårbare lavt fungerende strukturkrævende udviklingshæmmede. Begge borgergrupper har højt grundstress, lav impuls kontrol og præges af uhensigtsmæssige mestringsstrategier. Den største stigning er sket i CAS 2, hvor én borger tegner sig for fem magtanvendelser, der ikke var tilladte, idet der skete brug af magt i situationer, hvor der ikke var hjemmel til det. Det har medført, at en medarbejder er blevet bortvist og politianmeldt.

COS: Der er tilbud i COS, der har mange demente borgere, og hvor der er benyttet magt for at hjælpe borgerne i hygiejnesituationer eller for at passe på, at de ikke kommer til skade. Arenahuset har dog oplevet et væsentligt fald i magtanvendelser, idet en borger, der stod for en del af de tidligere udførte magtanvendelser, er blevet velmediceret og idet der har været stort fokus på forebyggelse og alternative handle måder.

Særligt om magtanvendelser for 2019 på psykiatriområdet

Center Nordvest: Antallet af magtanvendelser er cirka halveret. Alle indberetninger drejer sig om at låse sig ind i boliger uden samtykke, når der har været en reel bekymring for borgernes ve og vel. Der arbejdes ihærdigt på at indhente samtykke, og det lykkes som regel, men der tilflytter ofte nye borgere.

Center Nørrebro: Antallet af magtanvendelser hænger nøje sammen med de beboere, der er tilknyttet Center Nørrebro i perioden. Antallet af magtanvendelser har ikke nødvendigvis noget med tilbuddenes rammer, organisering osv. at gøre, men kan være et udtryk for, at konkrete borger har store udfordringer. Ungeområdet står generelt for de fleste magtanvendelser, da de unge har større tendens til selvskade. Her er dog sket et fald, hvilket bl.a. kan forklares ved, at medarbejderne benytter sig af socialfaglige tilgange som bl.a. MI og DAT. Den Motiverende Samtale, er en evidensbaseret samtale teknik, der ved at hjælpe en person til at blive afklaret omkring sine værdier og livsstil søger at skabe indre motivation til forandring af en konkret adfærd eller

livsstil. DAT, står for dialektisk adfærdsterapi. Helt overordnet hjælper DAT beboerne med at regulere svære følelser, der kan lede til uhensigtsmæssig adfærd, såsom cutting, spisevægring, selvmedicinering i form af brug af stoffer eller alkohol og udadreagerende adfærd. Der er en tydelig, faglig ramme for arbejdet, der gør indsatsen målrettet, hvilket givet har været medvirkende til et fald af magtanvendelser.

De fleste indberetninger om magt på psykiatriområdet vedrører nødret i situationer, hvor personalet låser sig ind for at tilse beboere. Det kan fx være i situationer, hvor personalet er bekymret for beboernes tilstand, fordi de i en periode ikke har set beboerne eller deres tilstand i øvrigt giver anledning til bekymring. Det har i disse situationer ikke været muligt at få generelt samtykke fra beboerne til adgang til boligen. Der arbejdes på at opnå et sådant samtykke hos de pågældende borgere.

Særligt om magtanvendelser for 2019 på udsatteområdet

Center for Udsatte Voksne og Familier (CUVF) oplyser, at de er nede i et så lille antal årlige magtanvendelser, at det er svært at generalisere. Antallet ligger inden for det antal, der har været de senere år og er på linje med fx 2017. CUVF oplyser i øvrigt, at magtanvendelse har haft særligt fokus igennem årene i centeret, så tilbuddene under centeret om muligt undgår dette.

Særligt om magtanvendelser for 2019 på børne- og ungeområdet

I Borgercenter Børn og Unge ses et mindre fald på 21 færre magtanvendelser i 2019 sammenlignet med 2018. I 2018 var det samlede antal magtanvendelser således 949, hvor det i 2019 var faldet til 928. Idet der er tale om jævnt fordelte mindre fald på de institutioner hvor der ses en nedgang, er det vurderingen, at det generelle mindre fald kan tilskrives naturlig variation fra år til år og relaterer sig til bestemte børn og unge.

Nexus: Det er døgninstitutionen Nexus under Center for Udsatte og Kriminalitetstruede Unge, der tegner sig for det største antal magtanvendelser i 2019. Der er på institutionen indberettet 24 flere magtanvendelser sammenlignet med 2018, og institutionen tegner sig for samlet 294 magtanvendelsesindberetninger. Den største stigning ses i indberetninger af *Fysiske magtanvendelser, ved at fastholde og/eller føre*. Hvor der i 2018 blev indberettet 65 i denne kategori, er dette tal steget til 108 indberetninger i 2019. Nexus fremhæver, at stigningen særligt skal ses i lyset af en markant stigning i indskrivninger på delvist lukket anbringelsesgrundlag, og af unge på såkaldte projektpladser for unge med helt særlige udfordringer, som erfaringsmæssigt er en målgruppe, der genererer flere magtanvendelser.

Sønderbro: Den største antalsmæssige stigning i indberettede magtanvendelser ses på den sikrede institution Sønderbro. Der er imidlertid tale om en relativt begrænset stigning på yderligere 38 indberetninger i 2019 sammenlignet med 2018, og Sønderbro tegner

sig for i alt 234 indberetninger i 2019. Interessant er det imidlertid at se på den ændring, der er i fordelingen af typer af magtanvendelser, hvor der ses en markant stigning indenfor kategorien *Undersøgelse af person og/eller opholdsrum* samt et stort fald indenfor kategorien *Fysiske magtanvendelser, ved at fastholde og/eller føre*. Hvor der i 2018 blev indberettet 133 fysiske magtanvendelser, er dette tal faldet til 80 i 2019. Samtidig er antallet af indberettede rumundersøgelser steget fra 61 i 2018 til 152 i 2019. Sønderbro angiver to årsager til denne ændring. Den første årsag er, at institutionen gennem det seneste år har haft et øget fokus på aktivering og beskæftigelse af de unge på institutionens værksted samt køkken. I tilfælde, hvor der bagefter har manglet knive og lignende, er der gennemført undersøgelser af alle unges værelser.

En anden årsag er, at der har været en del offentlig debat omkring ny lovgivning, hvor de sikrede institutioner ud over ved konkret mistanke om besiddelse af ulovlige genstande også kan udføre undersøgelser af person og/eller opholdsrum i forbindelse med anbringelse, fravær og besøg på institutionen, når dette findes nødvendigt. Det er således blevet tydeligere for Sønderbro, at de har mulighed for at gennemføre disse undersøgelser mere konsekvent, end de tidligere har gjort, hvilket har resulteret i flere magtanvendelsesindberetninger af netop denne type. Samtidig er det blevet lovpligtigt for de sikrede institutioner at have videoovervågning af indendørs arealer. Videoovervågningen skaber øget sikkerhed for både personale og unge, og magtanvendelserne i form af undersøgelser af person og/eller opholdsrum gennemføres for at skabe et sikkert og stoffrit miljø på institutionen.

I forhold til faldet i antallet af indberetninger af typen *Fysisk magtanvendelse, ved at fastholde og/eller føre* vurderes dette at være et udtryk for øgede kompetencer blandt institutionens medarbejdere som følge af iværksat kompetenceudviklingsforløb med fokus på konflikthåndtering for samtlige medarbejdere.

I relation til ovenstående beskrivelse af en markant stigning i antallet af magtanvendelsesindberetninger af typen *Undersøgelse af person og/eller opholdsrum* for institutionen Sønderbro kan det nævnes, at kriminalforsorgen i løbet af 1. halvår af 2019 har overtaget varetagelsen af den samlede transport af arrestanter, herunder unge anbragt på sikrede institutioner i varetægtssurrogat eller i forbindelse med afsoning til og fra retsmøder, fristforlængelser, lægebesøg mv. fra politiet. Kriminalforsorgens personale har ikke hjemmel til at foretage undersøgelser af de unges person i forbindelse med denne transport, som politiet hidtil har stået for. I stedet har personalet på sikrede institutioner fået adgang til at foretage undersøgelser af de unges person i forbindelse med fravær fra institutionen, hvorfor de i høj grad har skullet varetage dette. Dette forhold formodes at have en indvirkning på stigning i antal magtanvendelsesindberetninger af typen *Undersøgelse af person og/eller opholdsrum*.

Jacob Michaelsens Minde: Det største fald i antal indberettede magtanvendelser ses på specialinstitutionen Jacob Michaelsens Minde under Center for Socialpædagogik og Psykiatri, hvor der i 2019 er

indberettet 9 færre magtanvendelser end i 2018. Institutionen tegner sig for i alt 25 indberettede magtanvendelser i 2019.